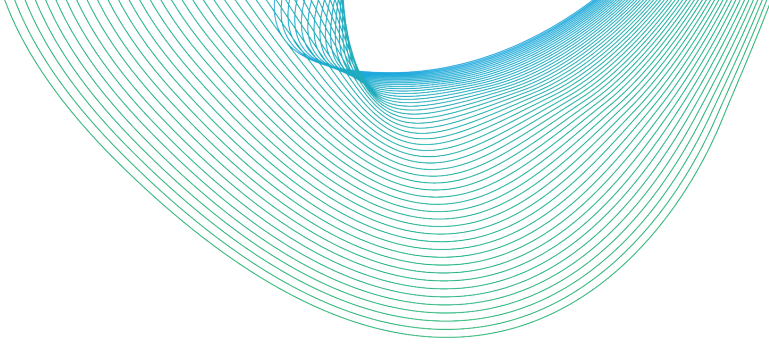

КОНЦЕПЦІЯ ГУМАНІТАРНОЇ СТРАТЕГІЇ УКРАЇНИ

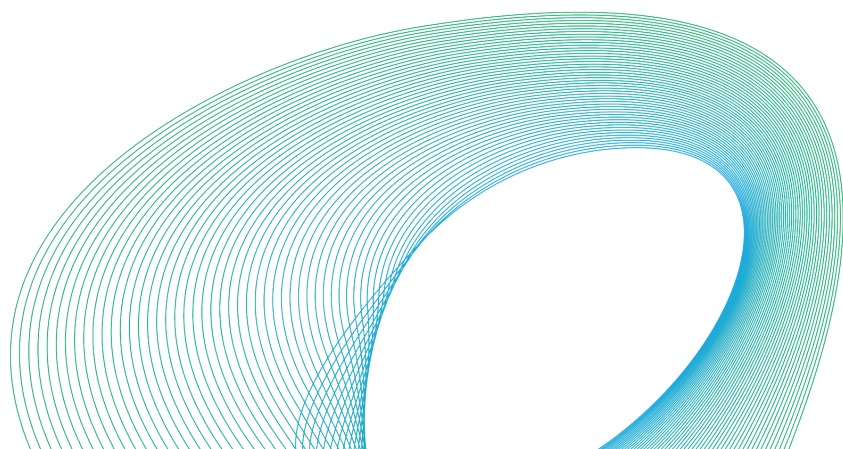
КОНЦЕПЦІЯ ГУМАНІТАРНОЇ СТРАТЕГІЇ УКРАЇНИ

*На виконання Указу Президента України
«Про невідкладні заходи з проведення
реформ та зміцнення держави» №837/2019
від 8 листопада 2019 року*

Метою Гуманітарної стратегії є закладення концептуальних основ модернізації соціальних відносин в Україні, способів та цілей суспільної комунікації на шляху до формування соціальної солідарності українців (зшивання) та виховання раціоналізованого індивіда – відповідального та ефективного члена суспільства, побудови суспільства загального добробуту.

На нашу думку, Гуманітарна стратегія України має складатися з наступних блоків завдань та підходів до їх вирішення на трьох рівнях: держава, суспільство, громадянин.

1. ПОДОЛАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ВІДЧУЖЕННЯ

В зоні соціального відчуження через бідність, порушення прав людини, невдалі реформи, війну на Сході знаходиться понад **60%** українців, яким потрібна ресоціалізація (повторна інтеграція у суспільство).

1.1. Держава:

- Розширення розуміння прав і свобод людини відповідно до сучасних викликів та найкращих демократичних практик.
- Посилення контролю за дотриманням органами влади та публічного управління міжнародних угод в сфері прав людини.
- Впровадження нових механізмів участі громадян в управлінні державою і регіональним розвитком – народовладдя (народна законодавча ініціатива, референдуми, відкликання посадових осіб, виборність шерифів та мирових суддів, вплив на формування і контроль за використанням місцевих бюджетів тощо).
- Перехід до нової інформаційної політики на основі конкуренції інформації та достовірних новин, а не маніпулювання громадською думкою, створення умов для відкритої конкуренції медіа-холдингів, використання спільно прийнятих та визнаних кодексів корпоративної етики на прикладі світових стандартів у професії журналіста та інструментів висвітлення фінансування і діяльності ньюзмейкерів; відмова від ідеї обмеження інформаційних свобод людини і громадянина.
- Формування знань і навичок користування можливостями цифровізації публічного управління, цифровими платформами баз даних і державних реєстрів.
- Відмова держави від ідеологічного регулювання комерційного публічного простору, зокрема – від регулювання мови надання та реклами своїх послуг підприємствами та установами приватної форми власності.
- В рамках розширеної децентралізації (регіоналізації) передання додаткових економічних, культурних, соціальних, освітніх повноважень місцевим громадам в частині формування бюджетів, виконання зобов'язань перед мешканцями громад в соціальній сфері: освіти, медицині, інфраструктурі тощо.
- Розширення автономії навчальних закладів та закладів підвищення кваліфікації у бік співпраці з органами місцевого самоврядування за для середньострокового кадрового прогнозування, підвищення конкурентоспроможності підготовки та перепідготовки кадрів для потреб регіону, галузі виробництва.
- Впровадження ефективних заходів боротьби зі штучною бідністю, насамперед, стимулюючого характеру: перенавчання та підвищення кваліфікації, підтримка розвитку підприємництва, підвищення мобільності населення тощо.
- Спеціальні програми соціальної реінтеграції переміщених осіб, які проживають/проживали у зоні військового конфлікту, окупованих територій та навколо них, у деіндустріалізованих регіонах, зонах техногенних та природних лих.
- Створення ефективних механізмів захисту трудових прав українців в Україні.
- Забезпечення умов безпечного довкілля, якості продуктів харчування, техногенної безпеки, безумовної відповідальності держави за результат контролюючої діяльності у цій сфері.
- Посилення роботи щодо забезпечення участі в суспільному житті осіб з обмеженими можливостями, виховання суспільної поваги до них.

1.2. Суспільство:

- Підтримка нових форм взаємодії бізнесу, громадянських об'єднань та соціально активних громадян в участі та контролі над формуванням і реалізацією державної політики.
- Розвиток та зміцнення інструментів забезпечення усіх форм толерантності, пошук нових каналів комунікації.
- Сприяння створенню нових ЗМІ регіонального та галузевого (за групами інтересів) характеру (сайтам, блогерам).
- Невтручання у діяльність ЗМІ (зокрема – регіонального та галузевого характеру), та сприяння їх діяльності у разі, якщо вона співпадає з конкретними цілями держави або окремих органів місцевого самоврядування.
- Створення коаліцій місцевих органів влади, громадських організацій нових ЗМІ та волонтерів для роботи з підвищення правової культури громадян, їх громадянської спроможності.
- Посилення контролю за збереженням культурної спадщини із залученням громадських організацій, об'єднань міжнародних організацій, краудфандінгових, інвестиційних та донорських можливостей.
- Виховання суспільної поваги до потреб осіб з обмеженими можливостями та дітей.

1.3. Громадянин:

- Введення у правове поле та посилення повноважень малих форм самоврядування (батьківські, студентські комітети, наглядові ради, ради трудових колективів та ін.).
- Стимулювання участі громадян у виборах.
- Економічне стимулювання до свідомого переходу на легальні форми трудових і цивільно-правових відносин роботодавця і працівника з обов'язковою сплатою податків.
- Спрощення комунікації між громадянами та представниками влади.
- Активна позиція у захисті власних прав та громадському контролі.

- Розширення та захист прав
- Народовладдя
- Нова інформполітика
- Цифровізація
- Деідеологізація
- Широка децентралізація
- Боротьба з бідністю
- Реінтеграція переселенців

- Правова культура
- Взаємодія
- Нові ЗМІ
- Толерантність
- Повага до інвалідів
- Захист меншин
- Комунікація
- Протидія дискримінації

- Держава
- Суспільство
- Людина

1. ПОДОЛАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ВІДЧУЖЕННЯ

- Активність
- Громадський контроль
- Зворотній зв'язок
- Участь у виборах
- Легальний заробіток
- Правозахист

- Гуманітарний розвиток
- Сприяння ідеям толерантності
- Залучення молоді

- Людиноцентрична політика
- Мультикультуралізм
- Підтримка громадських рухів
- Нова якість освіти
- Збалансована інформація
- Протидія нетолерантності

2. ФОРМУВАННЯ ГУМАНІСТИЧНОГО СВІТОГЛЯДУ

- Проекти розвитку
- Участь у громадському житті
- Формування світогляду

КОНЦЕПЦІЯ
ГУМАНІТАРНОЇ
СТРАТЕГІЇ
УКРАЇНИ

- Демілітаризація дискурсу
- Зшивання соціальних груп
- Позитивна «політика пам'яті»
- Політична нація
- Права для ОРДЛО
- Ідеологічна дерегуляція
- Усунення дискримінації

3. ПОДОЛАННЯ КОНФЛІКТІВ У СУСПІЛЬСТВІ

- Механізм захисту прав меншин
- Власна культурна політика громад
- Недопущення конфліктів
- Виховання солідарності
- «Зворотній зв'язок» з державою
- Горизонтальна комунікація

- Формулювання потреб
- Відгук про якість
- Участь у правозахисті

- Аудит регіонів
- Захист працюючих
- Боротьба з інфекціями
- «Прожитковий максимум»
- Соціальні ліфти
- Захист дітей
- Права жінок
- Підтримка інвалідів

4. ЗАХИСТ НАЙУРАЗЛИВІШИХ СОЦІАЛЬНИХ ГРУП

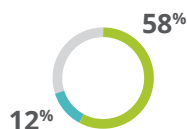
- Участь у профспілках
- Саморозвиток
- Волонтерство

5. ЗАХИСТ УКРАЇНСЬКОГО СВІТУ ЗА КОРДОНОМ

- Піклування
- Захист трудових прав
- Міжнародний діалог
- Повернення своїх
- Туристична привабливість

- Політика гуманітарної безпеки
- Економне споживання
- Цінності взаємодопомоги
- Регіональні програми соціального захисту
- Інфраструктура гуманітарної політики

2. ФОРМУВАННЯ ГУМАНІСТИЧНОГО СВІТОГЛЯДУ

Згідно з даними щорічної доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, **58%** порушень стосуються громадянських прав, ще **12%** – соціальних прав.

2.1. Держава:

- Розвиток людиноцентричного підходу в державній політиці з безумовною повагою до прав і свобод людини й громадянина.
- Пропагування ідей демократії, толерантності, мультикультуралізму (зокрема, до представників усіх мовних, етнічних, та релігійних груп) в українському суспільстві, поваги до Конституційних принципів, захисту національного суверенітету та територіальної цілісності.
- Формування принципів та напрямів сервісно-орієнтованої державної політики та її реалізація всіма органами публічної влади та управління – орієнтація на соціальний запит.
- Підтримка (в т. ч. проектна) роботи громадських організацій та профспілок замість фінансування політичних партій.
- Встановлення нових параметрів якості освіти, програмна підтримка підготовки та подальшого соціального забезпечення молодих кадрів.
- Розвиток загальноукраїнського телерадіомовлення із позицій збалансованої та якісної подачі інформації.
- Активна протидія усім формам дискримінації, расизму, антисемітизму, нетолерантності, підтримка культурного різноманіття та поваги до меншин.

2.2. Суспільство:

- Всебічний гуманітарний розвиток регіонів з урахуванням їх особливостей.
- Сприяння громадським організаціям, що займаються розвитком ідей прав людини, демократії та толерантності.
- Залучення активної молоді до роботи в експертних групах, громадських радах, дорадчих органах виконавчої влади та місцевого самоврядування з подальшим її залученням до спроектованих і підтриманих за попередньо узгодженою і унормованою формою ініціатив.

2.3. Громадянин:

- Залучення громадян до позитивних практик децентралізації та впровадження проектів розвитку.
- Культивування звички брати участь у громадському житті.
- Підтримка формування демократичного ціннісного світогляду громадян.

3. ПОДОЛАННЯ КОНФЛІКТІВ У СУСПІЛЬСТВІ

71% опитаних соціологами громадян вважає, що Україні більш за все не вистачає миру. Майже 70% згодні, що заради миру можна піти на компроміси.

3.1. Держава:

- Демілітаризація суспільного дискурсу, криміналізація використання «мови ворожнечі» в ЗМІ. виключно до наукового обговорення; деміфологізація історичної науки.
- Розроблення політик солідарності (зшивання) різних соціальних груп українського народу (зокрема, мовних, етнічних та релігійних).
- Удосконалення правової та методологічної основи в галузі мовної, культурної політики, політико-економічних, соціально-психологічних, освітньо-педагогічних та інших основ гуманітарних практик в частині усунення будь-яких форм дискримінації.
- Формування сучасної (швейцарської) «політики пам'яті» з концентрацією на позитивних (а не на негативних) сторонах різних історичних епох існування українського народу та раціонально-критичним ставленням до усіх періодів історії та дійових осіб.
- Формування «державницької політики» з позицій політичної (громадянської) української нації.
- Ідеологічна дерегуляція, усунення історичних конфліктних тем як основи сучасної політики з публічного дискурсу – перенесення цих тем Відновлення всіх прав і можливостей для жителів непідконтрольних територій Донбасу та вимушених переселенців на базі інклюзивного національного діалогу.

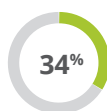
3.2. Суспільство:

- Реалізація практичного механізму захисту прав меншин, збереження культурного різноманіття на рівні регіонів.
- Створення та підтримання системи «зворотного зв'язку» у державній гуманітарній політиці.
- Розширення повноважень місцевих громад у визначенні напрямків гуманітарної політики (зокрема, культурної тощо) у рамках децентралізації.
- Створення системи горизонтальних мостів комунікації між соціальними групами (професійними, культурними, релігійними, віковими тощо).
- Практичне виховання та підтримання солідарності й протидії дискримінації.
- Недопущення конфліктів на мовному, культурному, релігійному ґрунті; адвокація їх на місцевому рівні.

3.3. Громадянин:

- Формулювання гуманітарних потреб (запиту) у контакт з місцевою та центральною владою.
- Участь у роботі громадських та правозахисних організацій, підвищення їх ролі.
- Забезпечення зворотного зв'язку щодо якості державної політики.

4. ЗАХИСТ НАЙУРАЗЛИВІШИХ СОЦІАЛЬНИХ ГРУП

За даними Програми розвитку ООН щодо людського розвитку, особливої уваги потребують **1,5 млн** внутрішньо переміщених осіб та **2,8 млн** людей з інвалідністю. Ще **34%** населення проживає за межею бідності.

4.1. Держава:

- Аудит регіонів з точки зору гуманітарної безпеки, визначення ключових точок загроз.
- Захист і розширення прав працюючої людини.
- Встановлення формули «прожиткового максимуму» та «безумовного доходу».
- Підвищення ефективності державних програм боротьби з інфекційними захворюваннями та обов'язкової вакцинації.
- Формування системи соціальних ліфтів.
- Підтримка родин з дітьми.
- Розширення прав і можливостей жінок, залучення їх в суспільне, економічне і політичне життя країни.
- Підтримка людей з обмеженими можливостями.
- Програми з захисту дітей та підлітків у зоні збройного конфлікту.

4.2. Суспільство:

- Побудова регіональної політики з огляду на питання гуманітарної безпеки.
- Підтримка економного споживання природних ресурсів.
- Виховання цінностей взаємодопомоги та солідарності.
- Підтримка створення регіональних програм соціального захисту та взаємодопомоги (позикових кас, груп адвокації тощо).
- Створення інфраструктури гуманітарної політики щодо вразливих груп (коворкінги, тренінгові центри, культурно-освітні платформи).

4.3. Громадянин:

- Участь у діяльності профспілок та громадських організацій.
- Співпраця з державою у пошуку шляхів саморозвитку.
- Волонтерська допомога найуразливішим.

5. ЗАХИСТ УКРАЇНСЬКОГО СВІТУ ЗА КОРДОНОМ

7-9 МЛН громадян *За даними Мінсоцполітики, на постійній основі за кордоном працює **3,2 млн** громадян України, а в окремі періоди – **від 7 до 9 млн** осіб, а проживає понад **20 млн.** громадян інших країн українського походження.*

- Піклування про громадян України, вихідців з України та іноземних громадян українського походження, що проживають за кордоном, задоволення їхніх мовно-культурних потреб, залучення (повернення) до економічного, політичного, соціального та культурного життя країни.
- Активна участь держави у захисті трудових прав громадян України за кордоном.
- Створення нових міжнародних і регіональних форматів для гуманітарного діалогу, підтримки правозахисної та освітньої діяльності, програм розвитку окремих регіонів.
- Повернення мешканців ОРДЛО і Криму до культурного поля України.
- Підвищення туристичної привабливості України, формування її позитивного іміджу.

**УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АНАЛІЗУ
ТА МЕНЕДЖМЕНТУ ПОЛІТИКИ**

Тел .: +38 093 757 7565

Почта: uiamp2012@gmail.com